

Vaikel tñnaval peatus jalakäija kõrval valge auto, millest kargasid välja asjalikud mehed. Nad tõstsid ägedalt vastu rabeleva mehe kõnniteelt kaubikusse ja hüppasid ise järele. Juht andis järsult gaasi ja sõiduk kadus nurga taha. Tegemist oli ilmselge inimrööviga ning ohvri kannul kõndinud vanemapoolne söakas proua teatas juhtunust viivitamatult Päästeametisse. Seal lubati politseipatrull kohe välja saata ning tal paluti sündmuspaigale jääda. Kaks veidi kaugemalt sündmust pealt näinud naist jäid samuti kohale, sest see oli ju ennekuulmatu, et nende vaikel tñnaval inimene päise päeva ajal võõraste autosse topitakse ja vägisi ära viiakse!

„Täpselt nagu Ameerikas,“ kommenteeris kusagil samuti eramajade piirkonnas elav paksult värvitud ja uimastavalt lõhnastatud proua.

„Mis seal Rootsisis parem on,“ lisas helistaja tuttav ja viis jutu uuesti äsjase intsidendi peale. Ega naised nähtu üle kaua muljetada saanudki, sest varsti peatus pidurite kiunudes nende kõrval politseiauto.

„Kes teist on Helle Leppneem?“ uuris autost juhi kõrvalt tennisvallina välja põrganud nooruke neiu.

„Mina olen,“ vastas Helle ja astus politseipatrullile lähemale. „Kuid nemad nägid samuti kõike pealt.“

„Selge. Kuid teie teatasite juhtunust Päästeametisse. Järelikult olete peamine tunnistaja.“

„Jah, sest meie kaks olime kaugemal. Üksikasju märkas ainult Helle, kes kõndis otse röövitu kannul,“ lisas Helle kooliõde.

„Kuidas kurjategijad välja nägid?“ sekkus keskealine mees-politseinik.

„Röövlid olid keskmist kasvu, kuid turjakad.“

„Olid nad relvastatud?“

„Ei, kuid neil olid maskid ees.“

„Ehk panite veel midagi tähele? Autonumbrit või midagi muud olulist?“

„Torkas silma, et number oli sedavõrd poriga koos, et sealt polnud võimalik midagi välja lugeda,“ seletas Helle Leppneem. „Mina veel mõtlesin, et huvitav, kust kolkast see kaubik tuli, sest meil püsivad juba pikemat aega kuivad ilmad. Alles nüüd taipan, et number oli nimme kinni mätsitud.“

„Just-just,“ elavnes meespolitseinik. „Asjalik tähelepanek. See näitab, et tegemist oli ette kavandatud operatsiooniga. Ehk meenub veel midagi?“

„Ma tunnen röövitut hästi – ta on nimelt minu naaber,“ tunnistas Helle.

„Ja sellest räägite alles praegu?“ torises mees. Neiu heitis paarimehele etteheitva pilgu. Ka tunnistaja oli ilmselt häiritud, sest nähvas teravalt:

„Minu arvates on praegu selleks just paras aeg.“

„Kõik on ju korras,“ tõttas neiu rahustama. „Neid andmeid teades on meil kergem teie naabrit otsida ja kodustega rääkida, sest mida kiiremini tegutseme, seda suuremad on kurjategijate tabamise ja röövitu vabastamise võimalused.“

„Jah, praegu otsustab kiirus,“ muutus ka mees tegusamaks. „Elab ta kaugel?“

„Siit sada viiskümmend meetrit tagasi minna.“

„Nii täpselt teate?“ vaatas vanem politseinik naisele uuri-
valt otsa.

„Olen eluaegne matemaatikaõpetaja,“ vastas Helle kuivalt.
Neiu muigas ja jätkas küsitlust: „On teil veel midagi lisada?“

„Otseselt mitte, ent mulle tundus imelik, et röövlid olid
lõbusas meeleolus.“

„Lõbusas meeleolus?“ imestas mees.

„Jah, nooremal pätil silmad lausa sädelesid,“ kinnitas Helle.

„Silmad sädelesid? Võibolla olid nad mingi aine mõju all?
Või lavastati kellegi jaoks spetsiaalset etendust?“

„Ei tule kõne allagi,“ hüüatas peen proua.

„Vaevalt küll,“ nõustus Helle. „Nad tegutsesid väga kiiresti,
oskuslikult ja piisavalt jõhkralt.“

„Kas te röövitu nime teate?“ küsis parajasti teadet edastav
meespolitseinik.

„Ain Laidmaa. Vanust on tal kuuekümmen kanti.“

„On ta suur naljanina?“ pinnis skeptiline mees edasi.

„Pigem töökas nohik. Ainul paar korda olen kuulnud,
kuidas ta oma naisea aias sõitles. Aga kes meist seda ei tee?“

„On seal praegu keegi kodus?“

„Karin kindlasti on. Ta läheb tavaliselt hiljem tööle.“

„Arusaadav. Oodake hetk, mul on tähtis kõne.“ Mees kuulas
jutu vaikides ära ja lausus lõpetuseks: „Selge, saab tehtud.“ Seejärel
pöördus patrulli juht Helle poole. „Kas teil oleks võimalik koos
kriminaalpolitsei uurijatega Ain Laidmaa koju minna?“

„Ega see käik kerge ole, aga elan üle,“ ohkas peamine tunnis-
taja. „Kui Karin mind näeb, on tal ehk natuke kergem seda teadet
taluda. Kas uurijate saabumine võtab veel palju aega?“

„Õnneks viibivad nad läheduses. Viie kuni kümne minuti
pärast on nad siin.“

Tööleminekuks valmistuv Karin Laidmaa oli ajahätta jäämas. Seda enam, et tema esimene klient oli vana hea tuttav. Ent see-eest nõudlik ja täpne proua, kes hoolitses oma soengu eest ülima pedantsusega.

Meest kodus segamas ei olnud, kuid Karini mõtted olid hajevil. Kuidagi imelikult nadi tunne oli.

Kui naine järjest tugevnevat sireeni kuulis, tundis ta rahunust, sest operatiivteenistuse autod ei sattunud nende tänavale kuigi sageli. Karin ruttas akna juurde, kuid sõiduk lähenes teisest suunast. Seejärel alarm lakkas.

Tuldi meie tänavale, arutles ta endamisi. Peatselt näen, milles asi. Mõni minut hiljem kontrollis Karin kiiruga, kas tuled on kustutatud ja pliit välja lülitatud ning astus esikusse. Niipea kui naine välisukse avas, nägi ta värava taga kolme inimest. Ühte neist tundis ta hästi: Helle Leppneem oli tema vaat et eluaegne naaber, teised kaks olid tundmatud. Nad olid küll erariides, kuid Karini silm tundis neis ära politseinikud. Kehahoiak reetis.

Mis nendel meile asja on? kihvatas naisel peast läbi ja ta keha tõmbus tahtmatult pingule.

„Tere, Karin!“ hõikas Helle. „On sul külaliste jaoks hetk aega?“

„Kahjuks ei ole, klient ootab.“

„Paraku tuleb tal seekord oodata,“ sekkus võõramaiselt tõmmu kaunitar. „Me oleme kriminaalpolitseist ning kuna üks värske sündmus puudutab otseselt just teid, tuleb teil meie kümme-kond minutit ohverdada.“

„Minu teada pole meil politseiga arusaamatusi ette tulnud.“

„Teinekord võime me kodanikele ka appi tulla,“ lausus ilmatu pikk politseinik ettevaatlikult.

„Mitte ei mäleta, et oleksin teilt abi palunud,“ turtsatas Karin, närviliselt käekella poole kiigates. „Helle, ütle parem sina, milles asi?“ pöördus perenaine naabri poole.

„Ainiga juhtus üks kummaline lugu.“

„Issand, selle peale ma ei tulnudki, sest alles ta ju läks välja,“ muutus Karin näost lumivalgeks ning ta käsi otsis uksepiidalt tuge. Helle kiirustas teda toetama. „Ehk kutsud meid majja? Seal saaksime segamatult rääkida. Näe, Kiige-mutt avab juba akent.“

„Muidugi. Ma väga vabandan, mu pea täna ei jaga. Tulge tupp!“ Kui kõik olid istet võtnud, ei suutnud Karin teadmatust enam taluda.

„Rääkige ometi! Sai ta väga raskelt viga?“

Korralvaurid vaatasid Helle poole ja tõmmu kaunitar ütles: „Las Helle räägib, tema oli vahetu pealtnägija.“

Naaber neelatas ning paristas siis kiirkõnes: „Minu teada pole Ainil häda midagi. Ainult et ta rööviti ära.“

„Rööviti?“

„Jah. Otse minu silme all.“

„Nüüd oled siis sina ka ära pööranud! Kellele küll Aini-sugust mehenässi vaja on?“

„Palun kuulake enne oma naabri jutt ära,“ soovitas mees. „Peale tema küsitlesime veel kahte tunnistajat.“

Karin noogutas nõusoleku märgiks ja Helle jahvatas toimumust lühikese aja jooksul juba kolmandat korda.

„Helle Leppneem pani tähele, et röövijad tundusid lõbusas tujus olevat,“ haaras mees ohjad enda kätte.

„Eks uurige siis põhjus välja,“ pahvatas Karin. „Olete ju uurijad.“

„Sellega me hetkel tegelemegi,“ nentis neiu rahulikult.

„Miks te siis minuga siin aega raiskate? Otsige seda valget furgooni ja püüdke pätid kinni.“

„Selle tööga on praegu juba hulk inimesi seotud,“ lausus kolge karmilt. „Niisiis, ärge raisake aega. Selgitame välja kõige olulisemad aspektid. Ja seda võimalikult kiiresti. Kusjuures teie peaksite neid asjaolusid eeldatavasti kõige paremini teadma.“

Alles nüüd Karin adus, kui nigel tema seis oli. Ta püüdis mõtteid koondada, kuid see ei tahtnud kuidagi õnnestuda.

Tõmmu neiu märkas perenaise kimbatust ja ruttas appi: „Kuhu teie mees täna läks?“

„Poodi.“

„Tööle ei läinudki?“

„Ain võttis töölt mõned vabad päevad.“

„Kui kauaks?“

„Töönädala lõpuni.“

„Täna on esmaspäev, seega viis päeva. Põhjust te ilmselt teate?“

„Isegi tean,“ vastas Karin pärast lühikest kõhklust. „Ainil saab homme, seega kaheteistkümnendal mail, kuuskümmend täis ja ta püüab vähemalt tööl selle tähistamisest kõrvale hiilida.“

Kohe järgnes neiu kiire küsimus: „Kus ta töötab?“

„Ühes automajandis.“

„Paluks täpsemalt!“

„Eurovedudes, kui ma ei eksi,“ kehtas Karin õlgu. „Ametlikult on fimal vist ingliskeelne nimi, kuid omavahel nime-tame seda nii. Mulle ei jää need võõrkeelsed nimed meelde. Eestlaste jaoks on see pealegi totter ja juba trotsi pärast ma oma mälu nendega ei koorma. Seda enam, et näen oma meest harva.“

„Kas te siis koos ei elagi?“ täpsustas end Naimana tutvustanud kaunitar.

„Elame küll, aga tal on need neetud pikamaaotsad.“

„Mispärast neetud?“ lõikas neiu kärmelt vahele.

„Olen nagu meremehe naine, sest abikaasa viibib enamasti võõrsil. Kui kodus on, puhkab ta kõigepealt sõiduväsimust välja. Päev-kaks saamegi suhelda, seejärel ootab teda uus sõit. Pole siis ime, et oleme teineteisest võõrdunud. Eks aastadki on teinud oma töö. Kogu meie elu on praegu nii ebakindel, et elame sõna otseses mõttes üks päev korraga.“

Kõrend tegi kärsitu liigutuse, kuid Karin oli kohe võitlusvalmis:

„Teie vist ei jaga minu arvamust?“

„Me ei tulnud siia elu üle arutlema, vaid selgitama, miks teie mehega nii juhtus ja kus ta võib hetkel viibida. See on äärmiselt oluline, sest inimröövid võivad lõppeda traagiliselt.“

Viimane sõna jõudis lõpuks pärale ja Karin hakkas hüsteeriliselt nuuksuma. Naabrinaine kargas jalule ja kiirustas kööki vee järele. Meespolitseinik läks samuti kööki, helistama. Toas püsis seni vaikus, kuni perenaine oli kruusi tühjaks joonud.

Kõrend tuli ka tuppa tagasi ja Karin jätkas pooleli jäänud juttu. „Arvate, et mulle meeldib oma õnnetut elu avameelselt lahata. Õnneks on Helle mõistlik inimene, mitte mõni edev jutunaine.“

„Niimoodi elavad praegu paljud,“ rahustas naaber teda.

„Aga ikkagi on piinlik. Ma tõesti ei oska teid kuidagi aidata, kuidas ma seda ka ei sooviks. Pealegi on kõik sedavõrd ootamatu, et vajan selle seedimiseks aega. Natukenegi.“

„Muidugi mõista. Kohe jätame teid rahule.“ Mees vaatas talle otse silma ja jätkas: „Kas see on võimalik, et tegemist oli lavastusega?“

„Lavastusega?“ ei saanud vapustatud naine aru.

„Noh, ütleme nii, et Ain soovis juubeli puhul siiski ka väljaspool kodu väikest prallet pidada.“

„Mitte mingil juhul! Kelle või mille eest ta oleks pidanud põgenema? Seda enam, et tegelikult olen ma hea perenaine ja tal on siin muretu elu.“

Neiu heitis pilgu naabrainsa poole. „Nii see täpselt on,“ kinnitas Helle.

„Võibolla tekkis Ainil tööl probleeme?“

„Seda pärige sealt.“ Karin Laidmaa tegi kärsitu liigutuse, näidates, et soovib püsti tõusta. „Ehk aitab juba?“

„Mõni küsimus siiski veel. Kas tal vaenlasi on?“

„Mina ei tea küll ühtegi, aga arvatavasti mõni ikka leidub. Mis mees ta muidu oleks?“

„Selge. Kuidas ta sugulastega läbi saab? Teil siin kahekordne maja käes.“

„Mõne aasta eest mahtusid kolm põlvkonda siia kenasti ära, nüüd mitte, sest nii polevat enam kombeks.“

„Kes siin elasid ja kus nad nüüd asuvad?“ tundis Naima kohe huvi.

„Teisel korral elasid minu ema ja isa, kes praegu on maal, all elas poeg oma perega. Nemat ostsid Sakku neljatoalise korteri.“

„Raha neil seega jätkub,“ nentis mees kuivalt.

„Mis siis viga oleks,“ ohkas Karin kurvalt. „Kaasajal ei soovi noored vanematega ühise katuse all elada. Pigem ollakse nõus pangale laenu maksuma.“

„Jah, nii see kahjuks on. Lisaks vajame teie sugulaste telefoninumbreid, seejärel lahkume. Ja suur tänu kannatlikkuse eest!“

„Kui midagi natukenegi selgub või meenub, võtke meiega otsekohe ühendust,“ lisas kaunitar visiitkaarti ulatades. „Peame sidet. Ning olge igaks juhaks ettevaatlik!“

„Arvate, et ka minuga võib miskit juhtuda?“

„Seni, kuni asjaolud pole lõplikult selgunud, tuleb kõigega arvestada.“

„Ja mida sina selle kohta ütled?“ küsis Karin Hellelt.

„Sedasama. Silmad tuleb lahti hoida.“

– 2 –

See oli harv juhus, et maikuu teisel esmaspäeval pidi Kaur Laidmaa alles lõunaks tööle minema. Signe töötas nagoonii enamasti kodus ja nad said pärast Kiuru kooliminekut kahekesi nõu pidada.

„Kummaline olukord,“ alustas Signe. „Sinu isa saab homme kuuekümneseks, aga meile pole poole sõnagagi märku antud, kas ja kuidas seda tähistatakse. Või pole meid juubeliüritusel osalejate hulka arvatudki?“

„Nüüd sa küll mõtled üle,“ ärritus Kaur. „See peaks olema iseenesestmõistetav, et Aini ainus poeg oma naise ja nende ühise lapsega küllakutset ei vaja, sest nad on juubilaril lähimad sugulased.“

„Aga sa tead ju Karini ja Aini kommet, et ilma eelneva kokkuleppeta nad mitte midagi ühist ette ei võta.“

„Millele sa vihjad? Arvad, et neil puudub üksmeel ja kõik ripub õhus?“

„Karta on.“

„No on tegelased,“ kargas Kaur laua tagant püsti. „Arvan, et ema tahaks pidu pidada, isa mitte. Kuid sellise juubeli puhul nii kaua viivitada – see on ennekuulmatu!“

„Jah, nad peaksid ikka teiste peale ka mõtlema. Kuule, sinu telefon heliseb. Kuhu sa selle jälle jätsid?“

„Jäi ennist kööki. Loodame, et paps ärkas ellu.“ Ja ta kiirustas jooksujalu mobiili tooma. Signe vaatas mehele muiates järele. *Kirub küll oma vanemaid, kuid samas hoiab neid kui pilpa peal. Praegugi läks elevile nagu poisike.*

Kaur võttis kõne miskipärast juba köögis vastu. Signe tema jutust aru ei saanud, kuid mõistis, et helistajaks oli keegi võõras, sest Kauri hääl kõlas ametlikult.

„See veel puudus,“ teatas mees tупpa naastes.

„Kes see oli?“

„Kriminaalpolitsei. Keegi politseiinspektor. Ütles oma nime ka, aga nii kiiresti, et ma ei saanud mõhkugi aru.“

„Võmm on võmm, nimi ei oma tähtsust,“ mossitas naine põlglikult huuli. „Mida ta tahtis?“

„Ei tea veel. Eks me õige pea kuuleme. Nad pidid mõne minuti pärast kohal olema.“

„Miks ta siis helistas?“

„Et veenduda, kas oleme kodus.“ Seda kuuldes hakkas Signe toas korda looma, ise kergelt leilis. Kaur läks akna juurde passima.

„Võmmid on kohal,“ kandis ta peagi ette. „Mees ja naine, mõlemad üpris noored.“

„Niisama passimise asemel oleksid võinud parem mind aidata,“ turtsatas Signe, keda mehe närvilisus alati ärritas. Õnneks oli Kaur enamasti külma närviga.

Kui korrakaitstad tупpa astusid, üllatas noormees pere-rahvast oma pika kasvu ning neiu oma lõunamaise iluga. Eesti keelt valdas ta muide suurepäraselt. Pererahvast piinas teadmat-
tus, seepärast oli hea, et politseinikud pikalt ei venitanud. Nad näitasid oma töötõendid ette ja Peebu-nimeline noormees küsis:

„Kas Suvila tänavalt on teile täna helistatud?“

Kaur ja Signe vahetasid pilke. „Ei ole,“ vastas Kaur.
„Tegelikult me just arutasime seda teemat.“

„Miks?“ uuris naisuurija kähku.

„Minu isal on homme juubel ja vanemad ei ole oma plaanidest sõnakestki kõssanud. Just kavatsesin neile helistada.“

„Siis tehke seda.“

„Kas kohe?“

„Just nimelt ja valige isa number.“

„Ükskõik kummale helistan, vahet pole.“

„On küll. Proovige ära, siis selgitame.“

„Ei saa ühendust. Mobiil on kas välja lülitatud või ei ole levis.“

Neiu sirutas käe välja.

„Kas te siis üldse inimesi ei usalda?“ protesteeris mees, kuid ulatas oma telefoni.

„Välja lülitatud,“ konstateeris Naima aparaati tagastades.

„Nüüd ehk ütlete viimaks, miks te siia üldse tulite?“ ei pidanud Signe enam vastu.

„Põhjus on selles, et keegi ei tea, kus Ain Laidmaa hetkel asub.“

„Minu arvates on seda ennegi juhtunud,“ muigas Kaur.

„Kindlasti on, aga seni ei ole teda naabrinaise silme all peaaegu oma maja ukse ees kinni nabitud, vägisi autosse topitud ning seejärel minema kihutatud.“

Uudis oli sedavõrd ootamatu, et tuppa sigines hauavaikus. Viimaks Signe kogeles: „See ei ole võimalik.“

Kaur aga lisas: „Seda vastasmaja muti juttu ei maksa uskuda.“

„Peamiseks tunnistajaks oli hoopis Helle Leppneem. Lisaks temale nägid Aini röövimist veel kaks inimest.“